Lietuvos Nacionalinė Mažosios Lietuvos Biblioteka

Registered by Australia Post - Publication No. VAR 0694 Price 50 c.

The Echoes of Homeland - The Lithuanian Catholic National Weekly.

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 30 (1721) 1990 m. rugpjūčio mėn. 14 d. XXXV METAI Melbourne

Jubiliatas Jo Ekscelencija Vyskupas Vincentas Brizgys

RUGPIŪČIO 15-JI

Prieš šimtmečius, nuo tada kai Vakarų pasaulyje švenčiama rugpiūčio 15-ji, ta diena neturėjo kito vardo liturgijoje, tik Šv.Marijos Paėmimo į Dangų. Atsimename, kad tą šventę Lietuvos žmonės vadindavo Žoline. Gal dėl to, kad tą dieną kuris nors iš šeimos nešdavosi į bažnyčią gėlių puokštę. Žmonės tikėjo, kad tą dieną palaimintos gėlės yra apsauga nuo įvairių nelaimių. Todėl tą dieną palaimntą gėlių puokštę laikydavo namuose iki sekančių metų tos šventės.

Šv.Marijos su siela ir kūnu paėmimo į dangų šventė Vakarų pasaulį pasiekė iš Rytų, kur buvo švenčiama nuo pirmųjų šimtmečių. Šventė tapo labai populiari visame katalikų ir rytų krikščionių pasaulyje, nors Bažnyčia nebuvo paskelbusi Šv.Marijos paėmimo *įdangų kaip tikėjimo tiesos*. Tikinčiųjų pamėgtą šią šventę Bažnyčia palaikė. Ji tapo liturgine švente. Bažnyčia visada mokė, kad Šventoji Dvasia kalba ne tik per Bažnyčios Vadovybę, bet ir per tikinčių bendruomenę. Šv.Marijos paėmimą į dangų kaip tiesą Bažnyčia paskelbė tik 1950 metais. Tai buvo vad.šventieji-jubiliejiniai atlaidų metai. Tą dieną, kai Šv.Marijos paėmimas į dangų buvo paskelbta kaip Bažnyčios priimta ir paskelbta tiesa, teko būti Romoje ir dalyvauti šios tiesos paskelbimo iškilmėse. P. Pijus XII skelbdamas šią tiesą įspūdgai kalbėjo. Faktas, kad ta šventė buvo jau seniai minima katalikų ir Rytų krikščionių pasaulyje savaime paplitusi, o ne Apaštalų Sosto patvarkymu. P.Pijaus XII protui ir širdžiai tarsi sakė, kad ši Šv.Marijos su siela ir kūnu paėmimo į dangų tiesa yra ne žmonių susikurta tradicija, o žmonėms įkėpta Šventosios Dvasios. P.Pijus XII kalbėjo, kad jis jautęs savyje vidinį balsą jį raginantį šią tiesą paskelbti Bažnyčios vardu kaip neabejotiną tiesą. Jis ilgą laiką apie tai mąstęs, daug meldęsis, praktikavęs įvairius apsimarinimus prašydamas Dievo pagalbos klausimą teisingai išspręsti, į tą klausimą gauti iš Viešpaties teigiamą ar neigiamą atsakymą. *Galutinai jis pajutęs nuotaiką* teigiamai atsakančią į šį klausimą. Nutaręs paskelbti kaip neabejotiną tiesą Šv.Marijos prikėlime iš mirties, su siela ir kūnu paėmimą į *dangų*. Nesenoje *praeityje* panašiai įvyko ir su Šv.Marijos Nekalto Prasidėjimo tiesa. Visoje Katalikų Bažnyčioje ir ši tiesa jau seniai buvo minima kaip liturginė šventė. Kaip tikėtina tiesa paskelbta tik praėjusiame šimtmetyje. P.Pijaus IX, Vatikano I susirinikimo proga.

Kad P.Pijus XII tik 1950 metais, o ne kuris kitas popiežius prieš tūkstantį ar daugiau metų paskelbė kaip tikėjimo tiesą Šv.Marijos paėmimo į dangų, parodo kaip Bažnyčios Vadovybė visada ir visuose klausimuose neskuba tarti teigiamą ar neigiamą žodį. Laukia pasireiškiant Šventos Dvasios veikimo į žmones. Seniai yra kalbama apie Šv.Marijos apsireiškimus kaip mūsų Šiluvoje, Prancūzijos Lourde. Tiesa, kad ne vieną žmonių skelbiamą Šv.Marijos apsireiškimą Bažnyčios Vadovybė *yra pasmerkusi kaip nebuvusį*, kurie nors vieno ar kelių asmenų skelbtą melagingai, kelis kaip asmens nesveikos vaizduotės pasėkas. Ir tuos, kuriuos nepasmerkė, Bažnyčia nėra įsakiusi priimti kaip neabejotinus. Bažnyčia palieka pačiam Dievui parodyti žmonėms, kur yra tiesa, o kur tik žmonių prasimanymas. Taip yra su mūsų Šiluva, su Lourdu, Fatima, su įvykiu po šio pasaulinio II karo Romos miesto kaimynystėje. Laikui bėgant pats Dievas žmonėms parodo, kurie įvykiai yra tikri, kurie tik žmonių pramanyti. Pavyzdžiui, Lourde yra užregistruota visa eilė įvykių, kurių viršgatiškumo ar stebuklingumo nepaneigia net netikintys asmenys. Galėčiau plačiau pakalbėti apie man žinomus du faktus iš Lourdo. Trumpai paminėsiu tik vieną mano matytą. Akla gimusi mergaitė, tuo metu apie *kurį kalbu apie 16 metų, su savo* motina besimesdamos prie Šv.Marijos apsireiškimo grotos,

(nukelta į 3 pusl.)

Jubiliatas Jo Ekscelencija Vyskupas Vincentas Brizgys į nusiųstą pasveikinimą mūsų ALK Federacijos pirmininkui kun. dr.Pr.Daukniui rašo: „Nuoširdžiausiai dėkoju už manęs prisiminimą ir sveikinimą mano, kaip vyskupo, 50 metų sukakties proga. Dievas Jums už viską teatlygina, Jus telaimina. Kol gyvas, minėsiu Jus maldoje. Jeigu galėsiu kuom nors Jums pasitarnauti, man būtų labai malonu. Su Jumis Dievo ir Lietuvos meilėje - Vyskupas Vincentas Brizgys".

Vyskupas VINCENTAS BRIZGYS, sulaukęs 50 metų vyskupystės sukakties ir 87 metų amžiaus. Ši jo sukaktis buvo iškilmingai paminėta 1990 m. birželio 10 d. Marijos aukštesniosios mokyklos patalpose Čikagoje, dalyvaujant gausiam būriui vyskupų, kunigų, seselių ir pasauliečių. Buvo prisiminti jo darbai išeivijoje, ypač jo rūpesčiu įrengtos lietuvių koplyčios Šv. Petro bazilikoje Romoje ir Amerikos nacionalinėje šventovėje Vašingtone

Ministras Saudargas Vašingtone

Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas Vašingtone susitiks su Amerikos valstybės *sekretorium Baker'iu. Ministrą pas* valstybės sekretorių lydės Lietuvos diplomatinis atstovas Vašingtone Stasys Lozoraitis junioras. Ministras Saudargas atvyko į Vašingtoną *Lietuvos diplomatinio atstovo* kvietimu. Kelionėje jį lydi Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos valstybės atkūrimo komisijos pirmininkas deputatas Gediminas Šerkšnys. Jau atvykimo dieną Saudargas posėdžiavo su Amerikos lietuvių bendruomenės krašto valdybos atstovais, lankėsi Amerikos Kongrese, kur pasimatė su keliais senatoriais, po susitikimo su valstybės sekretorium, numato pasimatyti su prezidento Bush'o artimu bendradarbiu, valstybinio suagumo tarybos pirmininko pavaduotoju Robert Gates. Jis yra laikomas vienu tų prezidento Bush'o patarėjų, kurie skeptiškai žiūri į Gorbačiovą ir į jo skelbiamas reformas. Ministras Saudargas tarsis su Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininku ir valdybos nariais, pavakare dalyvaus Lietuvos pasiuntinybėje jo garbei ruošiamame priėmime.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas per susitikimą Vašingtone su Amerikos valstybės sekretorium Baker'iu paprašė, kad amerikiečių administracija paskatintų Sovietų Sąjungą *pripažinti nepriklausomą* Lietuvos valstybę. Kaip pastebi spaudos agentūros, valstybės sekretorius Baker'is pirmą kartą po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo priėmė Lietuvos užsienio reikalų ministrą. Draugiško pokalbio metu buvo pasikeista nuomonėmis Lietuvą liečiančiais klausimais. Pokalbyje taip pat dalyvavo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos valstybės atkūrimo komisijos narys deputatas Gediminas Šerkšnys ir Lietuvos diplomatinis atstovas Vašingtone Stasys Lozoraitis. Po pasimatymo su valstybės sekretorium, ministras Saudargas pasakė žurnalistam, kad derybos tarp Vilniaus ir Maskvos turi būti tarptautinės derybos tarp dviejų nepriklausomų valstybių - Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Derybų užmezgimą įgalino Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos sprendimas paskelbti laikiną moratoriumą kovo vienuoliktos dienos aktui. Tačiau derybos tol neprasidės, pažymėjo ministras Saudargas, kol abiejų šalių pasirašytu protokolu nebus pripažinti Lietuvos nepriklausomybės ir suverenumo principai. Saudargas išreiškė nuomonę, kad tuo klausimu tarp Vilniaus ir Maskvos yra kilęs nesusipratimas, pareiškė, kad valstybės sekretorius Baker'is sutiko su lietuvių nusistatymu. Saudargas taip pat paprašė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės suteiktų Lietuvai humanitarinę pagalbą. Lietuvai labai reikia tokios pagalbos, nes ekonominė blokada tėra dalinai panaikinta, Lietuvos sienos tebėra *uždarytos, blokada padarė krašto* ekonimikai labai didelių nuostolių. Pagal turimas informacijas, ministro Saudargo pasimatymas su prezidento Bush'o artimu bendradarbiu, *valstybinio saugumo tarybos* pirmininko pavaduotoju Robert Gates įvyks šiandien. LRTV

KELIASI KAIMYNĖ UKRAINA

Reikia plėsti ryšius su ukrainiečiais

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialus bendradarbis Čikagoje

Kaip jau pranešta, liepos 16 d. sovietinės Ukrainos aukščiausioji taryba (parlamentas), kuris po laisvų rinkimų turi daugumą patriotinių atstovų, 355 prieš 4 balsais paskelbė savo valstybės suverenumą. Žinia, tai dar nėra nepriklausomybės paskelbimas, bet vis dėlto labai aiškus kelias į ją. Pareiškime sakoma, kad Ukrainos įstatymai turi pirmumą prieš sąjunginius (Maskvos primestus) įstatymus. Ukraina žada turėti savo bankinę *sistemą, atskirus pinigus*, ginkluotas pajėgas, kurios saugotų jos neutralumą. Aišku, tai labai daug, nors bent tuo tarpu neketinama siekti pilnos *nepriklausomybės ir būtų* pasitenkinama federacija ar konfederacija su kitomis sovietinėmis respublikomis.

Kaip ten bebūtų, Ukraina bunda, keliasi. „Respublika" (Nr.16) rašo, kad „Motušė Rusija netenka sesers, o Lietuvai gimsta draugiška pusseserė".

Nors savo kilme ukrainiečiai yra slavų tauta, tačiau su Lietuva juos riša daugelis istorinių metų. Lietuvai besiplečiant į rytus ir pietus, XIV a. viduryje daugelis dabartinės Ukrainos žemių pateko Lietuvos Didžiosios kunigaikštijos sudėtin, o jų sostinė Kijevas nuo 1320 m. buvo L.D.K. Gedimino protektorate. Algirdas į savo valstybę įjungė dar daugiau Ukrainos žemių. Daugelis šių sričių Lietuvos valstybėje išliko ligi 1569 m. unijos su Lenkija, kurią sudarant prie Lenkijos buvo prijungta dauguma Lietuvos valdytų Ukrainos žemių. Vėliau Ukrainą valdė (ir ligi šių dienų valdo) Rusija.

Net dabartiniai ukrainiečių kultūrininkai bei istorikai geru žodžiu mini laikus, kai pasak jų „mes drauge su lietuviais buvome vienoje valstybėje". Lietuva ukrainiečių nespaudė, neišnaudojo, nelietuvino ir teikė plačias religijos bei kitas laisves.

1918.I.2 Ukrainos taryba paskelbė Ukrainą neprikausoma valstybe. Vyko aršios kovos su sovietiniais rusais, kurios ukrainiečiams baigėsi nesekme. 1921.III.18 Rygos sutartimi Ukrainos žemes pasidalino sovietinė Rusija su Lenkija. didesnioji dalis - Rytų Ukraina atiteko Rusijai, mažesnioji Lenkijai.

Ukrainiečių gyvenimas visą laiką buvo labai sunkus. Vien tiktai sovietinio genocido aukos skaičiuojamos 10-12 mil. žmonių. Pasak ukrainiečių atstovę Evgeną Grininą, rytiniam kaimynui ukrainiečiai atidavė daug ukrainietiško kraujo, prakaito, daug įvairių turtų; vakariniam - Lenkijai paaukota daugybė pastangų už nepriklausomybę ir teisę vadintis tauta. Ukrainiečius dar skriaudė Vengrija, Čekoslovakija (prisijungė Karpatų Ukrainą), Rumunija, bet daugiausia, žinoma, sovietiniai rusai. Tauta buvo naikinama dviem būdais: deportacijomis į Sibirą ir Ukrainos kolonizacija rusais. 1990.I.12 gyventojų surašymo duomenimis Ukrainoje buvo 51,704,000 gyventojų, iš kurių 73.6% sudarė ukrainiečiai, o 21.1% rusai. *Kitose Rusijos vietose gyvena apie* 4 mil. ukrainiečių, o užsienyje - apie 1.5 mil., daugiausia Kanadoje ir JAV-bėse.

Planingas rusinimas labai paveikė ukrainiečius. Jau 1930 m. buvo uždrausti spaudinti ir skaityti talentingiausių ukrainiečių rašytojų kūriniai. Gimtoji ukrainiečių kalba buvo laikoma „kaimiška", nekultūringa". Mokyklose ji reta viešnia. Jaunoji karta kalba pusiau rusiškai, pusiau ukrainietiškai. Iš 88 teatrų tik 26-iuose buvo kalbama ukrainietiškai. Pietų Ukrainoje nebuvo nė dešimties mokyklų ukrainiečių kalba. Taigi ukrainiečiai jau buvo ant jiems pražūtingos asimiliacijos ribos.

Tačiau pereitais metais ukrainiečiai ėmė tautiškai atbusti. Įsisteigė Ruch - Ukrainos tautos frontas, panaši į mūsų Sąjūdį organizacija. Be ko kita, jis pakvietė, Lietuvos pavyzdžiu, ukrainiečius į gyvąją grandinę nuo Kijevo ligi Lvovo, suruošė mitingus „Už Ukrainą". Iškilo plakatai su įrašais: „Nebūsime vergais", „Nenorime likti kolonija", „Mūsų tėvynė - Ukraina, o ne Rusijos *imperija*", „*Laisvę Ukrainai*", „Nepriklausomybė, laisvė, demokratija".

Lietuva tapo pavyzdžiu atgimstančiai Ukrainai. Kovo 31 d. virš Lvovo universiteto iškelta tautinė - žydra geltona Ukrainos vėliava, plevėsavusi šalia Vyčio vėliavos Žalgiro mūšyje. Ukrainos „Ruch" Vakarų krašto lyderio Oresto Vlocho žodžiais, kad ši vėliava iškelta tą dieną, kada visa Ukraina, susirinkusi į mitingus, išreiškė savo solidarumą su lietuvių tauta. Daugiatūkstantiniame Lvov mitinge, skirtame Lietuvai paremti, įsimintina profesoriaus Boriso išsakyta mintis: „Šiuo sunkiu Lietuvai metu savo balsą apginti lietuvių demokratijai kelia ukrainiečių tauta, pati praradusi valstybingumą. Maskvos ultimatumai Lietuvai kupini imperinio įsiūčio ir nepasižymi nei pagarbateisei, nei sveiku protu. Mes nepaliksime lietuvių tautos vienos."

Ukraina niekada neturėjo kurių nors pretenzijų Lietuvai. Jos Ruch vadovai ragina Rusijos ir Gudijos vyriausybes atsisakyti nepagrįstų teritorinių bei ekonominių reikalavimų: „Jei kas yra ką nors pavogęs, būtina tuojau sugrąžinti pavogtą daiktą, o ne verkšlenti ir sakyti, kad turiu teisę naudotis tais marškiniais, nes esu prisiuvęs savo sagas". Buvęs politinis kalinys Jurijus Šuchevičius paragino visus ukrainiečius, tarnaujančius sovietinėje armijoje, nedalyvauti Lietuvos respublikos pasmaugime, nekelti ginklo prieš lietuvių tautą, nedalyvauti lietuvių pasmaugime. Pažymėtina, kad Charkovo mitinge Lietuvai paremti dalyvavo apie 50,000 žmonių.

Šiuo metu Lietuvoje yra 44,789 ukrainiečiai, kurie sudaro 1.2% mūsų gyventojų. Ukrainoje gyvena apie 10,000 lietuvių. Net ir okupacinėse sąlygose ryšiai glaudūs. Ukraina duoda Lietuvai anglis, juoduosius ir valcuotus metalus, vamzdžius, kranus, ekskavatorius, automobilius, kelių tiesimo mašinas, sunkvežimius, dviračius, padangas, laidus, cukrų, net apynius. Lietuva siunčia į Ukrainą metalo pjovimo stakles, kompresorius, automobilių bei traktorių dalis, šaldytuvus, dulkių *siurblius, trikotažo gaminius*, linoleumą, mineralines trąšas ir kt. Sovietų Sąjungos ekonominiame gyvenime Ukraina užima labai svarbią vietą - tuojau po Rusijos.

Turime labai apgailestauti, kad išeivijos ryšiai su labai geru mūsų kaimynu - ukrainiečiais labai menki, o geriau pasakius, jų kaip ir nėra. Sakysime, mūsų veiksniai, išleidę „kalnus" leidinių apie Lietuvą anglų kalba (paprastai juos labai retai kas skaito), nėra išleidę nė vieno leidinio apie Lietuvą ir lietuvius ukrainiečių kalba, o taip pat apie Ukrainą ir ukrainiečius.

1977, taigi prieš 13 metų, šių eilučių autorius šioje vietoje rašė: „Lietuvių ryšiai su emigrantais ukrainiečiais turėtų būti labai nuoširdūs ir abipusiškai naudingi. Tačiau su apgailestavimu turime pasakyti, kad mūsų veiksniai, nors retkarčiais su ukrainiečiais ir susitinka, ryšių reikiamai nepagilina. Dar ligi šiol nebuvo ir nėra įkurta Lietuvių-ukrainiečių kultūrinė draugija. Ne ką geriau ir politinėje srityje."

Deja, mūsų balsas, iškeltas prieš keliolika metų, taip ir liko šaukiančiojo tyruose balsu, nes mes jau pusė šimto amžiaus draugu ieškome ten, kur jų iš viso nėra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mieldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams $25. Kituose kraštuose $30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties vieną cm. - $1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas talso savo nuožiūra.

Pabaltiečių ministrai Vašingtone. Latvijos ministras pirm. Vašingtone pasimatė su Amerikos valstybės sekretorium Baker. Dieną ankščiau, Baker'is buvo priėmęs Estijos užsienio reikalų ministrą o maždaug prieš savaitę ir Lietuvos užsienio reikalų ministrą Saudargą. Pabaltijo respublikų atstovai ragino amerikiečių vyriausybę stipriau paremti Pabaltijo kraštų *nepriklausomybės siekimus, spausti* Maskvą, kad pripažintų Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę. Latvijos ministras pirmininkas po susitikimo su valstybės sekretorium *Baker'iu žurnalistam išreiškė* įsitikinimą, kad Pabaltijo kraštai greitai atgaus nepriklausomybę

Published by Dr. Pranas Dauknys
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

ĮVYKIAI

Žalgirio mūšio 580-ųjų metinių iškilmėse Lenkijoje dalyvavo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos *pirmininkas Vytautas Landsbergis*, kuris ta proga sekmadienį susitiko ir ilgiau negu valandą kalbėjosi su Lenkijos prezidentu generolu Jaruzelskiu. Nubuvo pranešta, kuriais klausimais kalbėjosi Lietuvos ir Lenkijos prezidentai. Drauge su Vytautu Landsbergiu Žalgirio mūšio sukakties iškilmėse dalyvavo lietuvių deputatų delegacija. Per iškilmes pasakytoje kalboje generolas Jaruzelskis pažymėjo, kad Žalgirio pergale lietuviai ir lenkai ne tiktai sustabdė kryžiuočių skverbimąsi į rytus, bet taip pat apgynė Lenkijos ir Lietuvos egzistenciją. Dėl to šios valstybės nedingo istorijos sukūriuose.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis per radiją pasakytoje kalboje patvirtino, kad artimiausiu laiku Lietuva pradės derybas su Rusijos federacija dėl tarpusavio ryšių ir bendradarbiavimo sutarties pasirašymo. Jau šiomis dienomis tam tikslui bus sudaryta speciali Lietuvos parlamentinė-vyriausybinė komisija. Landsbergis pasakė, kad derybos su Rusijos federacija Lietuvai yra nemažiau svarbios už derybas su Sovietų Sąjunga, kuriom dabar taip pat ruošiamasi. Numatoma, kad Lietuva sudarys sutartį ir su Moldavijos respublika. Lietuvos Aukščiausioji Taryba *posėdyje svarstė ekonominės* ref.rmos ir krašto apsaugos įstatymus.

Latvija įkūrė autonominę muitų žinybą. Sprendimas buvo padarytas politiniais ir ekonominiais sumetimais. Politiniai motyvai siejami su Latvijos siekimu atkurti nepriklausomą valstybę. Ekonominės priežastys dėl kurių buvo nuspręsta įkurti Latvijos autonominę muitų žinybą, siejamos su Latvijos vyriausybės pastangomis kontroliuoti iš Latvijos išvežamas prekes. Muitinės esančios Latvijos Vakarų pasienyje ir toliau liks sovietų žinioje. Nuo liepos pirmos dienos Latvijoje įsigaliojo respublikos vyriausybės paskelbtos naujos taisyklės prekių importui ir eksportui.

Kirgizijoje vėl padidėjo įtempimas. Per įvykusius susirėmimus tarp kirgizų ir uzbekų buvo sužeisti apie trisdešimt asmenų. Etninio pobūdžio susirėmimai Kirgizijoje prasidėjo birželio mėnesio pradžioje. Nuo to laiko žuvo daugiau negu du šimtai žmonių, daugiau negu tūkstantis buvo sužeisti, šimtai žmonių liko be pastogės nes jų namai buvo padegti. Per susirėmimus labiausiai nukentėjo uzbekai.

Rytų Vokietijoje vėl yra viešai minimos religinės šventės, kurias *buvo panaikinęs buvęs* komunistinis režimas. Didžiąsias religines šventes valdžia paskelbė nedarbo dienomis. Spaudos agentūros taip pat praneša, kad Rytų Vokietijos valdžia nusprendė atleisti iš pareigų tuos mokyklų direktorius ir mokytojus, kurie komunistinės valdžios metais ypatingai pasižymėjo ateizmo ir marksistinės-lenininės doktrinos brukimu moksleiviam, baudė mokinius, kurie viešai išreikšdavo savo religinius įsitikinimus.

Akis į akį su tikrove

Rašo Dr. Jonas Kunca

Mūsų Tėvynė Lietuva tvirtais žingsniais eina į nepriklausomą gyvenimą, nežiūrint mūsų improvizuotos politinės veiklos čia Vakarų pasaulyj. Mūsų kraštui palanki politinių pasikeitimų eiga Rytų Europoj ir pačioj S.Sąjungoj atidarė Lietuvai duris į laisvę, o tauta ryžtingai ir vieningai per jas skuba pasprukti iš sovietinio kalėjimo.

Jei per ilgus tremties metus, kol dauguma iš mūsų visai netikėjo, kad jau artėja laisvės momentas, pasitenkinom ruošdami minėjimus, neskaitlingas demonstracijas, pasėdžiaudami ir priimdami rezoliucijas, o paskiau jas patys pamiršdami ir po to visai nesidrovėdami rašėm savo spaudoj apie tokius atliktus „žygdarbius", nebuvo gerai, bet ką gi padarysi. Žmogiška prigimtis valdė mus, bet ne mūsų protas ją. Bet dabar tai jau daug rimtesnis reikalas. Mūsų pareiga ir garbės dalykas yra rimtai padėti gimtajam kraštui išsilaisvinti ir atsistatyti. Tik taip galėtumėm pateisinti skurdingą, bent dvasiniai, išeivių egzistenciją.

Po šito trumpo įvado verta eiti prie reikalo, nors jis ir nėra malonus. Neturim teisės dėl drovumo ar dirbtino mandagumo nutylėti liūdnoką tikrovę, liečiančią mus ir mūsų gimtą šalį.

Berods praėjo reikalas rašinėti prašymus, reikalavimus ir laiškus Vakarų pareigūnam. Žinome jų nusistatymą, kuris jų akim žiūrint yra praktiškas: pripažinsim jūsų krašto nepriklausomybę, kai Lietuva bus tikrai nepriklausoma. Tada, taip, užteks ano momento Lietuvos vyriausybės pareiškimo, kad ji nori pripažinimo ir diplomatinių santykių užmezgimo. Atpuola reikalas daryti dažnus ilgus posėdžius, dar ilgesnius jų protokolus, šaunias konferencijas ir dar šauniasnes jų rezoliucijas. Ko reikia, tai praktiškos pagalbos Lietuvai. O ji gali būti ekonominė, technologinė ar dvasinio-kultūrinio pobūdžio. Kiekvienu atveju ji privalo būti reali ir kuo vertingesnė, kiek tai leidžia mūsų sąlygos. Pažadai - tai tušti žodžiai.

Atsiradus reikalui ir progai padėti Lietuvai, staiga pastebėjom, kad mes per 40 metų išeivijos gyvenimą nesugebėjom tinkamai susiorganizuoti rimtai veiklai. Dabar Jonas žiūri į Petrą, Petras į Anuprą: kas ir ką padarys. Iki šiol mums nepaaiškėjo, kas tikrai vodovauja ar turėtų vadovauti šiam rimtam darbui-pagalbos organizavimui ir teikimui mūsų kraštui. Organizacija be vado nėra organizacija. Jai turi vadovauti arba vienas asmuo ar mužutė veikli taryba, kuriai išeivija galėtų pilnai pasitikėti ir kuri būtų pilnai atsakinga už savo veiklą. Devyni amatai, dešimtas badas, sako mūsų liaudies patarlė. Taip yra ir su mūsų organizacijom ir fondais. Jų turim per daug, tik per menka ir neefektyvi jų veikla. Dėl to ir išeivijoj mūsų vadinamos vadovaujančios organizacijos neranda tinkamo atgarsio, nekalbant jau apie entuziazmą, aktyviai įsijungti į jas.

Ilgai nereikia ieškoti to organizuotumo trūkumo priežasčių. Tai žmogiškos silpnybės: garbės ieškojimas neturint tam kvalifikacijų, panegyrika, pavydas, intrigos, nepagrįstos tendencingos kritikos, vaidinimas ne ten kur reikia, atseit ne teatro scenoj. Tokia atmosfera atbaido rimtesnius ir pajėgesnius asmenis nuo visuomeninio darbo. Vadais tampa kartais asmenys be jokio sugebėjimo vadovauti ir parodyti pozityvią iniciatyvą. Pavydas neleidžia susikalbėti, nes visi nori būti vadais, kad ir be eilinių, kurie jų klausytų.

Kam čia daugiau vietos prarasti dėl visiem žinomų faktų. Reikia bent šiuo mūsų tautai ir valstybei svarbiu momentu atsikratyti ikšiolinių klaidų ir susiorganizuoti tikra to žodžio prasme.

Nedelsiant reiktų sušaukti bent žymesnių išeivijos organizacijų vadovų konferenciją. Pridėsiu, ne vien Š.Amerikos ir Kanados, kur yra didžiausios mūsų kolonijos, bet ir Europos ir Australijos. Konferencijoj turėtų būti išanalizuota dabartinė padėtis ir mūsų veiklos galimybės bei gairės, o to visko vykdymui reiktų išrinkti 3-4 asmenų komisiją su vienu jos pirmininku. Tamprių ryšių užmezgimas tarp organizacijų-bendruomenių ir veikimo koordinacija, tai dar dvi sklandesnės veiklos sąlygos. Per „fax'us" tuč tuojau galima pasikeisti naujienom ar instrukcijom su visu pasauliu, įskaitant Lietuvą.

Išeivijos veiklą reikia koordinuoti su Lietuvos valdžia. Tam reikia su ja dažnų pasitarimų. Neužtenka mums priimti valdžios visus pageidavimus kaip įsakymą, nes ir valdžia gali apsirikti, ypač, kai dalykai liečia užsienį, ir yra kartais apsirikus. Mūsų pareiga ne tiek ją mokyti, kiek duoti objektyvią informaciją ir nuoširdžius patarimus, kad jai padėti.

Iki šiol ekonominės pagalbos teikimas yra chaotiškas kaip tik dėl to, kad turim visą eilę vadovų, bet neturim vieno autoritetingo, kuriuo visi pasitikėtų!

Turim fondus čia ir ten. Nenorim toliau siųsti, nes nesame tikri, ar jie bus tinkamai ir skubiai panaudoti. Praktika rodo, kad net ir Lietuvoj turėtumėm turėti savo patikėtinį, kad jis prižiūrėtų nusiųstos pagalbos teisingą paskirstymą ir sunaudojimą. Pagalbos procesas privalo būti su aiškiai vedama atskaitomybe. Kas dirba ši darbą, privalo žinoti, kad kontrolė yra būtina ekonominėj veikloj.

Turim kai kuriose išeivijos bibliotekose nemažai vertingų knygų, kurios yra reikalingos krašto mokyklom, universitetam ir institutam bei plačiai visuomenei. Bent dalį jų jau galėtumėm persiųsti į Lietuvą prieš tai susitarę su Švietimo Ministerija. Gi išeivijos dar gyvi rašytojai-poetai dar įstengtų padaryti gal paskutinę dovaną savam kraštui ir sukurti ką nors naujo ir vertingo šiai džiugiai progai.

Bet, visam kam mums reikia Tikros Organizacijos. Be jos niekad neatsieksim, kiek iš tikrųjų galėtumėm atsiekti. Lietuvos gerovei ir garbei pamirškim savo žmogiškas silpnybes, kurios iki šiol nemažai stabdė mūsų veiklos vežimėlį.

Prunskienės pareiškimas apie derybas su Maskva

Sovietų vyriausybė yra pasirengusi tuoj pat pradėti derybas su Lietuva, pažymėjo Lietuvos ministrė pirmininkė Prunskienė po susitikimo Kremliuje su prezidentu Gorbačiovu. Prunskienė neatmetė galimybės, kad Lietuvos derybos su Maskva galėsiančios prasidėti jau ateinančią savaitę, bet pastebėjo, kad dar nesudaryta lietuvių delegacija. Kai turėsime delegaciją, pridūrė ji, derybos galės tuoj pat prasidėti. Iki šiol buvo manoma, kad lietuvių-sovietų derybos prasidės tik rudenį, kai po vasaros pertraukos vėl susirinks Lietuvos Aukščiausioji Taryba. Nors sovietai yra psirengę derybas tuoj pradėti, dar neaišku, ar lietuviai yra tam jau pasiruošę. Tai paaiškės Prunskienei sugrįšus atgal į Vilnių. Lietuvos ministrę pirmininkę į Maskvą pakvietė pats Gorbačiovas. Kelionėje ją lydėjo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininkas Bronius Kuzmickas. Prunskienė pasakė, jog nepavykę įtikinti Aukščiausiosios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį prisidėti prie į Maskvą vykstančios lietuvių delegacijos.

Pagal spaudos agentūrų informacijas, Prunskienė ir Kuzmickas Maskvoje, be Gorbačiovo, susitiko su ministru pirmininku Ryžkovu, kuris vadovauja jau sudarytajai sovietų delegacijai derybom su Lietuva. Pokalbiuose su Gorbačiovu ir Ryžkovu lietuvių atstovai, be kitų klausimų, svarstė ekonomines problemas ir Kremliaus siūlomos naujos sovietinių respublikų federacijos projektą. Šia proga Prunskienė pažymėjo, kad Lietuva nepasirašys federacijos sutarties, kaip to pageidauja Maskva, nes sutarties pasirašymas reikštų Lietuvos sutikimą likti Sovietų Sąjungos sudėtyje. Mes jau apsprendėme savo statusą, pasakė Prunskienė. Esame pasiruošę pasirašyti susitarimą su Sovietų Sąjunga, bet ne federacijos sutartį

LRTV

Baltarusijos Aukščiausioji taryba panaikino respublikos Konstitucijos šeštąjį straipsnį, skelbiantį komunistų partijos vadovaujantį vaidmenį. LRTV

Rugpjūtis - Katalikiškos spaudos mėnuo

Australijos vyskupai šį mėnesį skelbia katalikiškos spaudos mėnesiu, kad visi tikintieji remtų ir skaitytų katalikišką spaudą. Kviečiame ir mes visus apsimokėti prenumeratą, kurie dar jos neapsimokėjo, pratęsti jau ir už ateinančius metus, savo auka paremti „Tėviškės Aidus". Savo giminėms Lietuvoje užprenumeruokime „Tėviškės Aidus". Oro paštu metinė prenumerata į Lietuvą $100.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba

Nijolė Sadūnaitė

Buvusi sąžinės kalinė, kovotoja už religinę laisvę šiuo metu lankosi Kanadoje, kur atvyko iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Susitikime su Toronto lietuviais prisikėlimo parapijos salėje, Nijolė Sadūnaitė detaliai ir vaizdžiai papasakojo apie Lietuvos katalikų Bažnyčios Kronikos leidimą sunkiausiais priespaudos metais, apie Kronikos bendradarbių patirtus persekiojimus, jiems iškeltus teismus ir paskirtas bausmes, kalbėjo apie jos pačios vestą kovą už religinę laisvę ir dėl to patirtas kančias sovietiniuose lageriuose ir tremtyje. Nijolė Sadūnaitė Toronte aplankė lietuvių įstaigas ir organizacijas. Gerojo Ganytojo misijoje dalyvavo lietuviškose Mišiose, o joms pasibaigus įvykusiame susirinkime tarė žodį. Nijolė Sadūnaitė iš Kanados numato vėl vykti į Prancuziją, kur jau viešėjo praėjusiais metais. LRTV

Pabaltijo kraštų tragiška sukaktis

Liepos dvidešimt pirmąją, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje buvo paminėta Pabaltijo kraštų įjungimo į Sovietų Sąjunga tragiška sukaktis. Sostinėse ir kituose miestuose gedulo ženklan ant pusės stiebo buvo iškeltas tautinės vėliavos, daug jų buvo perrištos juodais kaspinais. Lietuvos, Latvijos ir Estijos Parlamentai priėmė ir paskelbė pareiškimus, kuriuose prisimenamas sovietinės okupacijos Pabaltijo tautom atneštas teroras, kolonizacija, iškeliamos svetimos priespaudos sukeltos nelaimės. Estijos Aukščiausiosios tarybos paskelbtoje deklaracijoje dar karta pabrėžiama, kad Estija ne laisva valia įsijungė į Sovietų Sąjungą. Estijos inkorporacija buvo tam tikro pobūdžio kolonijalinės politikos pasekmė. Taip pat ir Lietuvos Aukščiausioji Taryba labai griežtai pasmerkė prievartinį krašto įjungimą į Sovietų Sąjungą, priminė inkorporacijos targiškas pasekmes lietuvių tautai - žmonių areštus, trėmimus, tautinės kultūros slopinimą, krašto kolonizavimą. Kaip pastebi užsienio spaudos agentūros, Maskva palyginamai santūriai reagavo į Pabaltijo respublikų Parlamentų pareiškimus, karinę intervenciją Pabaltyje pateisino tuo, kad prieš penkiasdešimt metų Sovietų Sąjungai ir Europai grėsė nacių pavojus. Kremlius, betgi, pastebi spaudos agentūros, nė žodžiu neužsiminė, kad Pabaltijo kraštų okupacija ir jų prievartinis įjungimas į Sovietų Sąjungą įvyko sovietam susitarus su nacių Vokietija. LRTV

(atkelta iš 1-o pusl.)

mergaitė beplaudama akis iš uolos tekančiu vandeniu, besimelsdama į Sv.Mariją, staiga pradeda šaukti: Mama, aš matau. Ir tikrai praregėjo. Šis mano matytas faktas yra pripažintas viršgamtiniu-stebuklingu ir Bažnyčios ir medicinos mokslininkų.

Šv.Marijos apsireiškimai patvirtina jos buvimą kitame pasaulyje. Kurie iš žmonių skelbiami Šv.Marijos apsireiškimai yra teisingi, kurie žmonių išsigalvoti, laikui bėgant pasako pasėkos.

Vyskupas Vincentas Brizgys

Tu, kančia, pasilik...

„Biržiečių Žodis" rašo apie kun. Petrą Nykštą

Pavasaris. Ko mažas berniukas verkia?
- Gyvi! - linksmina verkiantį pempės.
- Negyvi, negyvi,- aimanuoja vaikas.
Kaimynystėje žmones žudo žmonės.

Gyvenimas kaip ugnis. Visas kelias į žmones per liepsną, dūmus. Kančia ir viltis. Viltis ir kančia. Taip ir lydės tada verkusį berniuką, šiandieną jau kleboną P. Nykštą, visą kelią, kol šis sustos Kuprelišyje. Viltis, vėl kančia. Neš kančią kaip Dievas kryžių. Ji, kančia, gyvens jame, skaudės jame ir maldaus išleisti į žmones. Ta kančia nervingai pratrūks pamoksluose, nepelnyto pažeminimo valandą, gilaus susikaupimo maldai metą. Neteisingai kažkada laikraštis kaltinęs, jog klebonas P. Nykštas vaikąs nuo savo bažnyčios žmones, ne kiekvieną leidžiąs į vidų. Tuometinė aštuonmetė mokykla viešai iškabino tą straipsnį mokyklos stende. Akivaizdžiai ateistinei propagandai. Bet svečias iš Vilniaus liepęs nuimti. Klebonas Nykštas visus laimino: gero ir blogo jam linkinčius. Atmintyje šmėsteldavo klebono A. Papučkos, kitų Kupreliškio bažnyčioje tarnavusių gyvenimo metai. Ne bijūnais barstyti, dažniau erškėčiais dygūs. Kryžiavo Kristų. Kryžiavo tautą. Ir kunigo žodį. Protestu pratrūkstantį jo skausmą. Teko užkliūti už valdžios ir klebonui P. Nykštui. Už paminklą Tėvynės kankiniams Salų šventoriuje, už pastangas prikelti sudegintą Truskavos bažnyčią. Bet ir tuometu buvę protingų komunistų ateistų. Jie rizikuodami ėjo su klebonu. Kelis kartus klebonui reikėję pasitraukti iš kelio, kad jame liktų kiti.

Vėl pavasaris. Vėl sveikina paukščiai. Klebonas P. Nykštas iš Kupreliškio prašo Šventojo Tėvo sau, parapiečiams, visiems parapijos rėmėjams ypatingo apaštališko palaiminimo - leisti rekonstruoti bažnyčią. Gauna sutikimą. Kuria kompozicijas paveikslams. Žino, kaip atrodys Dievo stalas, stacijos. Išniekintų kryžių garbei išsirikiuos bažnyčioje šeši medžio kryžiai ir kiekvienas drožėjo brūkšnelis slėps gilią potekstę. Klebonas todėl toks neramus, kad jame jau verda planai planeliai ieško remontui menininkų Panevėžyje, Rokiškyje, Vilniuje, Kaune. *1982 metais pradėda darbą.* Jis nori bažnyčioje įkūnyti sielą plėštančią tautinės savigarbos, tikėjimo kančią: išniekintus kryžius, ištremtus, nužudytus savo brolius, aną nekaltą kūdikį, pasaulį ugnyje išvydusį ir prakeikusį, rožančiu įžabotų pažemintų žmonių aimaną... Bet tauta šitais metais dar baugšti ir akla tarnaitė. Ne kiekvienas įžiūri, kad trispalviai bažnytėlės vitražai tautą šaukia prisikėlimui, jį pranašauja. Prigretinta juoda spalva - tai gedulo ženklas. Prietemoje, prie blausaus žibūrėlio, paveikslan grįžta idėja - kankinių dėl Dievo ir Tėvynės veidai. Kai kam rūpi, ką tas keistasis klebonas naktį bažnyčioje veikiąs? Štai visiems paslaptis. Paveikslai ant sienų. Pirmajame - kankiniai, tautinės laisvės, atgimimo šaukliai. Antrajame įamžinta sena vietinė legenga: verkia Jėzus Kristus, kad Diliuose nėra bažnyčios.

Sena ir Kupreliškio bažnyčia, gal 300 metų. Bet naujai prikelta šiam gyvenimui. Kelta liaudies meistrų, klebono, dviejų tūkstančių jo parapijiečių. Ne mieste, bet kaime prikelta. Dorai. Daugiau žmonės laimėtų, jeigu sunkią minutę nusiraminimui stabtelėtų čia, o ne suktų blogan kelin, artimųjų ašaromis patvinusiam, žūtį pranšaujančiam. Nėra Kupreliškyje *milicijos įgaliotinio. Ne Dievą, vyno* butelį noriau vejasi žmonės. Vargsta toje pačioje parduotuvėje bendroje eilėje senutė dėl duonos kepaliuko ir jos sūnus dėl velnio rašaliuko. Todėl toks reiklus kartais būna klebonas P. Nykštas. Žinokite, moterys, kad maldos namai - ne turgus ar sapnų karalystė...

Aštuonerius metus čia kelbonauja P. Nykštas. Myli savo žmones. Jiems bažnyčią išpuošė. Jiems ją nori išsaugoti. Dėl to ir dalį medžių ryžosi paaukoti, kad neužgautų senieji paminklų kapinėse, pačios bažnyčios nekliudytų. Pasilsėpusi tarp medžių bažnyčia lyg užgulta. Ir senesni kyržiai nuo šventoriaus nukraustyti. Šis, jaunimo statytas, iškeltas, prižiūrimas gražiai nenukentėjo. Antrasis - klebonijoje, darželyje, perkeltas. Tik anų, su nulūžusia Kristaus kančia, nelikę. Kiekvieną praeivį šventoriuje laimina neseniai, jubiliejiniais Marijos metais, statyta Marijso statula. Ruošiamasi statyti ir kitą. Jėzaus Širdies statulą, skirtą *anais negailestingais laikais* išniekintiems kupreliškiečiams. Klebonas šventoriuje žada prisodinti naujų medžių, krūmų. Taip, klebonas P. Nykštas ėmėsi iniciatyvos pagal savo skonį sutvarkyti bažnyčią, šventorių. Negi jis tam neturėjo teises? Įdomiausia, kad tai, ko savi kartais neįvertina, pirmą sykį išvydę svetimi - susižavi. Kupiškėnai tremtiniai, aplankė šią bažnyčią, prašėsi klebono palaiminimo čia leisti įkurti respublikinį tremtinių klubą, nes bažnyčia pasirodė pats unikaliausias tremtinio likimo įvaizdis.

Kančia į bažnyčią ateina per *kryžių Dievo stale, klebono* pašaukimą, per šventoriuje mirusios jo motinos gęstantį žvilgsnį. Užtenka mums visiems kančios.

- Verkia berniukas Nykštas, kad *žmonės žudo žmones.*

- Meldžiasi tas pats Nykštas, kad žmogus nebežudytų žmogaus ir pagal savo pašaukimą laimina savus tarp savęs paklydusius.

Regina Vaičekonienė

Ukrainiečiai katalikai atgavo šv. Jurgio Katedrą

Lvovo miesto tarybos atsakingi pareigūnai painformavo Ukrainos katalikų Bažnyčios atstovus, kad Ukrainos stačiatikių vyskupas Horsak sutiko apleisti Lvovo šv. Jurgio katedros kompleksą. Miesto taryba, norėdama paspartinti šv. Jurgio katedros grąžinimą jos teisėtiem šeimininkam - ukrainiečiam rytų apeigų katalikam, pasiūlė stačiatikių vyskupui Horsak'ui persikelti į šv. Nikalojaus parapijos patalpas, kurios miesto tarybos lėšomis yra baigiamos restauruoti. Kaip žinoma, 1946-ais metais Stalinui panaikinus Ukrainos katalikų Bažnyčią, visas jai priklausiantis nekilnojamas turtas buvo perduotas rusų stačiatikų Bažnyčiai. Lvovo miesto taryba šv. Jurgio katedrą ir prie jos esančią vyskupo rezidenciją dabar nori perduoti ukrainiečių vyriausiojo arkivysk. kardinolo Lubachivski'io atstovui Ukrainoje vyskupui Sterniuk 80 metų amžiaus. Vyskupas Sterniuk daugiau negu 40 metų buvo priverstas gyventi 14-kos kvadratinių metrų ploto kambarėlyje. Tuo tarpu Romoje gyvenantis ukrainietis kardinolas Lubachivsky paskelbė pareiškimą ryšium su Ukrainos respublikos suverenumo deklaracija. Kardinolas primena per 44-verius metus ukrainiečių katalikų patirtus skaudžius persekiojimus, pažeminimus, reiškia viltį, kad dabar Apvaizdai leidus susidarys realios galimybės sukurti teisingumu besiremiančią santvarką, kurioje kiekvienas asmuo galės nevaržomai garbinti Dievą ir siekti išganymo. LRTV

Jiezno Bažnyčios istorija

Įdomi yra Jiezno ir jo bažnyčios *istorija. Senovėje čia gyveno aisčių* gentis jotvingiai. Šią vietą, ežerą ir į Nemuną tekantį upelį jie pavadino Jieznu. XVI amžiuje prie Jieno ežero buvo didžiųjų Lietuvos *kunigaikščių dvaras. Pro Jiezną ėjo* pagrindinis kelias iš Vilniaus ir Trakų į vakarinius Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos pakraščius.

1633 m. Lietuvos didikas Stepnas Pacas Jiezno dvarą gavo kraičiu. 1643 m. pradėjo Jiezne statyti bažnyčią, kurią užbaigė sūnus, Didžiosios Lietuvos kunigakštijos kancleris, Kristupas Pacas. Bažnyčią pašventino Žemaičių vyskupas Kazimieras Pacas 1670 m. rugpjūčio mėn. 17 dieną.

1770 metais Mykolas Antanas Pacas su žmona Terese Radvilaitė Jiezne pasistatė puošnius rūmus ir atstatė sąmyšiuose nukentėjusią bažnyčią. Ją padidino, paaukštino, pristatė galerijas ir bokštus, išpuošė freskomis, išsikasė kriptą-koplyčią, kurioje po mirties jie buvo palaidoti.

Jiezno bažnyčia, pavadinta šventųjų Mykolo arkangelo ir Jono Krikštytojo vardais, yra gryno baroko stiliaus. Galima pasigrožėti jos bokštų turtingu lankstumu, *fasado didingumu, freskomis* lubose, sakyklos ir klausyklų išdrožinėjimais, dvylikos altorių puošnumu. Didžiajame altoriuje yra italų dailininko Guido Reni (1575-1642) paveikslo „Šv. Mykolas arkangles nugali Liuciferį" kopija, padaryta 1874 m. dailininko N. Silvanavičiaus. Taip pat yra geros Murillo paveikslų kopijos: „Švenč. Mergelės Marijos dangum ėmimas" ir „Šv. Antanas". Bažnyčia didžiuojasi ir puikiu kryžiumi, kurį Pacui padovanojo popiežius Klemensas VIII bažnyčios konsekravimo proga.

Jiezno tikintieji šią savo bažnyčią myli, puošia ir ja didžiuojasi.

Laiškai Lietuviams

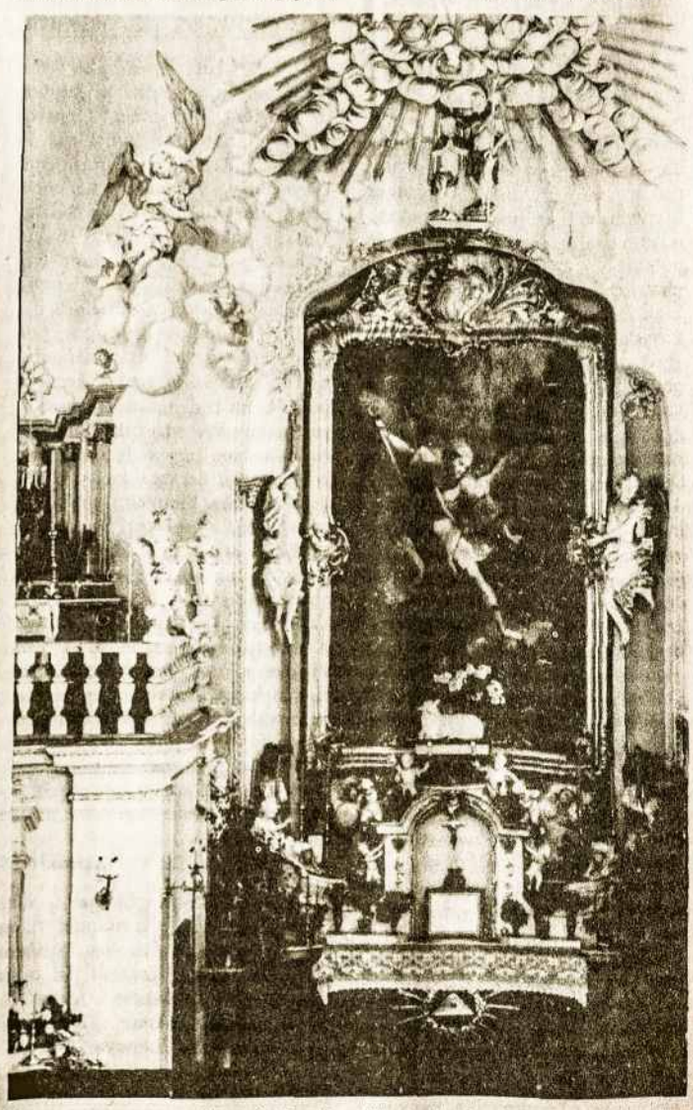

Jiezno bažnyčios didysis altorius

Lietuvos ir Sovietų Rusijos Taikos sutarties paminėjimas

Lietuvos Aukščiausioji Taryba pilnaties posėdyje paminėjo nepriklausomos Lietuvos ir Sovietų Rusijos Taikos sutarties septyniasdešimtmetį. Sutartis, kaip žinoma, buvo pasirašyta 1920-ais metais liepos 12 dieną ir ja Sovietų Rusija pripažino nepriklausomą Lietuvos valstybę, visiem laikam atsisakė bet kurių pretenzijų į lietuvių tautą ir josios teritoriją. Sutarties paminėjimui skirtame Lietuvos aukščiausiosios Tarybos posėdyje kalbėjo Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, vicepirmininkas Bronius Kuzmickas, užsienio reikalų komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris, ministrės pirmininkės pavaduotojas Romuoldas Ozolas, taip pat Rusijos respublikos Parlamento tautybių tarybos pirmininkas Abdulatipovas, Rusijos demokratų partijos pirmininkas Travkinas, atstovai iš Leningrado miesto tarybos ir Oriolo srities. Rusijos Parlamento tautybių tarybos pirmininkas Abdulatipovas yra Boriso Jeltsino pavaduotojas. Jis atvyko į Vilnių vietoje Jeltsino išreiškė lietuviam Rusijos respublikos solidarumą.

Posėdžio metu buvo priimti du dokumentai: pirmas yra kreipimasis į Rusijos federacijos tautas ir Rusijos Aukščiausiąją Taryba. Jame primenama 1920-ųjų metų Taikos sutartis, reiškiama viltis, kad sutarties dvasia Lietuvos ir Rusijos tautos bei valstybės draugiškai ir taikingai bendradarbiaus.

Antrasis dokumentas skirtas TSRS Aukščiausiąjai tarybai. Dokumente nurodoma, kad TSRS Liaudies deputatų kongresas gruodžio 24 dieną pasmerkė Molotovo ir Ribbentropo pakto slaptus protokolus kaip neteisėtus, sakoma, kad - nuosekliai, - TSRS Aukščiausioji Taryba turėtų atšaukti ir 1940-ųjų metų rugpiūčio 3-ios dienos nutarimą, pagal kurį Lietuva buvo prievarta inkorporuota į Sovietų Sąjungos sudėtį.

Liepos 12-aja sueina septyniasdešimt metų, kai buvo pasirašyta nepriklausomos Lietuvos ir Tarybų Rusijos Taikos sutartis. Tai buvo pats svarbiausias jaunos Lietuvos Respublikos užsienio politikos dokumentas, kuriuo Lietuva atsikratė bet kurių įsipareigojimų Sovietų Rusijai, o ši, iš savo pusės, pripažino nepriklausomą Lietuvą, visiem amžiam atsisakė nuo visų Rusijos suverenumo teisių, kurių ji yra turėjusių su lietuvių tauta ir josios teritorija. Pirmą kartą savo istorijoje Rusija atpirko savo nuodėmes, komentuoja sutartį savo atsiminimuose Lietuvos nepriklausomybės akto signataras ir lietuvių delegacijos narys derybose su sovietais 1920-ais metais diplomatas Petras Klimas. Pirmasis Lenino ranka parašytas sutarties straipsnis, rašo Klimas, išrišo viską, kas buvo nesutvarkyta ne nuo 18-ojo amžiaus pabaigos, bet nuo 13-ojo amžiaus. Svarbiausia buvo pasiekta, pasprukome iš po siaubingos letenos, kuri smaguriavo mūsų pražūtį. Užbaigėme skirybas, pasijutome lygiais. Lenino ranka parašytas Taikos sutarties pirmasis punktas taip skambėjo: Rusija be atodairos pripažįsta Lietuvos valstybės savarankumą ir nepriklausomybę su visomis iš tokio pripažinimo einančiomis juridinėmis pasekmėmis ir gera valia visiem amžiam atsisako nuo visų Rusijos suverenumo teisių, kurių ji yra tuėjusi su lietuvių tauta ir jos teritorija. Lietuvos buvęs priklausymas Rusijai neuždeda lietuvių tautai ir jos teritorijai jokių pareigų. Kiek vertės turėjo paties Lenino pasirašytas Sovietų Rusijos įsipareigojimas gerbti Lietuvos suverenumą parodė istorijos raida. Sutartyje paminėtas „visiem amžiam" atsisakymas bet kurių teisių į Lietuvą buvo tesėtas tik dvidešimt metų. Sovietai sutartį sulaužė, Lietuvą okupavo ir jėga įjungė į Sov. Sąjungą. Būtų naturalu, kad šio smurto veiksmo pasekmes panaikintų dabartinė sovietų vyriausybė pasmerkusi stalinius nusikaltimus ir skelbianti teisėtumu pagrįstos santvarkos atkūrimą. Pasaulis patikės Gorbačiovo skelbiamais persitvarkymo pažadais jei jis pripažins Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą neteisėtumą ir vienu brūkšniu atsisakys bet kurių pretenzijų į Lietuvą ir jos teritoriją. Tam nereikia ilgų derybų, gausių delegacijų, tik geros valios, drąsos ir nuoseklumo. Jei Maskva dabar nepripažins nepriklausomos Lietuvos valstybės, ji paliudys, kad skelbiamas persitvarkymas tėra tušti žodžiai, veidmainystė. **LRTV**

Lietuviško Muziejaus Apžvalga

Š.m. gegužės 26d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus meno galerijoje įvyko dr. Antano Lipskio meno darbų parodos atidarymas. Muziejaus vykdomasis direktorius Valentinas Ramonis pasveikino gausiai atsilankusią publiką ir pakvietė žinomą fotografą bei meno kritiką Algimantą Kezį, kad visus supažindintu su dr. Lipskio meno darbais ir prieš kelias dienas išėjusią jo poezijos knygą „Kai saulė liepė". Po to apie dr. Lipskį ir jo dailės kūryba kalbėjo David Burnside. Žinomas amerikiečių dailininkas bei meno kritikas. Pats dr. Lipskis dalyvavo parodos atidaryme ir mielai pasirašinėjo savo knygas, kurias įsigijo parodos lankytojai. Parodoje išstatyta 50 darbų, kurių nemaža dalis buvo per atidarymą parduota. Po atidarymo, svečiai buvo pavaišinti muziejaus moterų gildijos narių paruoštais skanumynais. Paroda tęsis iki birželio 17d.

Lietuviškas muziejus yra viena iš 34 Illinois valstijos institucijų pakviestų dalyvauti su savo eksponatais Illinois Meno Tarybos (Illinois Arts Council) ruošiamose parodose. Parodos įvyks Illinois valstijos galerijoje, Chicagoje, nuo 1989 rugsėjo 18d. iki spalio 9d., ir Lakeview Center, Peoria, Illinois, nuo 1990 vasario 25d. iki balandžio 22d. Šiom parodom Illinois Meno Taryba išrinko dail. Raimundo Lapšio krištalo skulptūrą, „Sulaužyta vaivorykštė", kurią muziejus įsigijo 1983m. Parodų proga bus išleistas puošnus spalvotas katalogas.

Chicagos Istorijos Draugija kreipėsi į muziejų kad šis paskolintų medžiagos iš ankstybųjų lietuvių ateivių gyvenimo Chicagoje. Medžiaga bus panaudota iliustruoti šios draugijos žurnalo straipsnį apie Chicagos darbininkų kultūrą šio amžiaus pradžioje. Draugijos kuratorius išsirinko Columbia firmos 1915m. išleistą Miko Petrausko liaudies dainų plokštelę, ir du skelbimus iš 1929m. Margučio žurnalo, tarp jų vieną apie Ramovos teatro atidarymą, kuriuo metu Chicagos simfoninis orkestras turėjo groti specialiai suorkestruotas lietuvių liaudies dainas, būti rodomi „krutamieji paveikslai" iš Lietuvos, ir „kiti siurprizai". Straipsnis pasirodys šią vasarą.

Silvija Edeus iš Chicagos, muziejui padovanojo labai seną suvalkietišką tautišką priejuostę. Priejuostė meniškai išausta ir yra labai geram stovyje. Jos amžius galėtų būti virš 100 metų. Ji priklausė jos motinai Marcelei Jankaitienei, o prieš tai, jos močiutei.

Juozas Katauskas, dr. Antanas Lipskis ir „Draugo" dienraštis iš Chicagos; Milda Lenkauskienė iš Clevelando; Lietuvių Tautosakos Leidykla iš Marylando; Kęstutis Skrupskelis iš South Carolinos; Algirdas Gustaitis iš Californijos; Rūta Kucienė, Bronius Kučinskas, M.K. Čiurlionio Dailės Muziejus, Istorijos ir Etnografijos Muziejus ir Vytautas Šneideris iš Lietuvos, muziejui padovanojo vertingos lituanistinės medžiagos.

Muziejų pasiekė siuntos „Sąjūdžio" ir kitų organizacijų leidinių, kurie pradėjo eiti Lietuvoje paskutiniųjų mėnesių bėgyje. Tarp jų yra įvairių rajoninių ir patriotinio pobūdžio laikraščių, kaip pavyzdžiui „Geležinis Vilkas". „Vasario 16', ‚Alytaus Sąjūdis', ‚Kražių Aidai', ‚Kauno Aidas', ‚Atgimimas', ‚Sąjūdžio Žinios', ‚Aušrinė', ‚Krivulė', ‚Dubysa', ‚Žalioji Lietuva', ‚Tremtinys', ‚Aukštaitis". „Apie Mus', ‚Taurosta', ‚Tribūna', ‚Sąjūdžio Balsas', ‚Mažioji Lietuva" ir kiti. Muziejus šiuos leidinius kataloguoja ir deda į periodikos archyvą. Neužilgo jie bus išstatyti parodėlėje apie paskutiniuosius įvykius Lietuvoje. Bus bandoma surinkti jų pilnus komplektus. Jeigu kas Amerikoje gauna iš savo giminių ar pažįstamų Lietuvoje šitokio pobūdžio leidinių, muziejui būtų labai naudinga juos įsigyti ir už tą būtų labai dėkingas.

Birželio 9d. muziejaus vaizdinių priemonių salėje buvo rodomos filmos iš Lietuvos. Šios filmos sukurtos arba redaguotos Arvydo Reneckio, jauniausio Lietuvos kino studijos režisieriaus. Jos visos yra patriotinio pobūdžio ir daugelis jų yra laimėję premijas Lietuvoje ir kituose kraštuose. Pats režisierius, kuris šiuo metu lankosi Amerikoje, jas apibudino prieš rodant. Tarp tų filmų yra reta Lietuvos kronika buvo rasta Maskvoje ir Reneckis ją sutaisė, suredagavo ir rodė visuose Lietuvos miestuose per Vasario 16 minėjimą.

Muziejus gavo labai įdomios medžiagos iš Nepriklausomos Lietuvos laikų. Tą medžiagą atsiuntė ponia P.E. Kelly, šiuo metu gyvenanti Australijoje. Ji savo laiške rašo kad prieškariniais metais gyveno Lietuvoje, kurią ji labai pamilo, ir ten buvo gen. Gustaičio vaikų auklė. Prasidėjus karui, ją kaip anglų pilietę evakuavo per Rusiją ir Sibirą ir ji atsidūrė Australijoje, kur nuo to laiko gyvena. Ji sako kad dažnai meldžiasi už Lietuvą ir tikisi kad neužilgo ji atgaus savo laisvę, nes ji joje praleido savo laimingiausias dienas. Tarp ponios Kelly atsiųstos medžiagos yra 1938m. Lietuvoje įvykusios pirmosios tautinės jubiliejinės skaučių stovyklos laikraštuko „Stovyklos Aitvaras" pirmas numeris; „Lietuvos Aido" kultūrinis priedas skirtas tai pačiai stovyklai paminėti; du 1939m. Vilniaus paskolos lakštai su visais kuponais; 1934m. Lietuvos Banko tuščias vekselis; 1945m. Lietuvos pasiuntinybės Washingtone pranešimai spaudai apie Lietuvos okupaciją; keturios lietuviškos juostelės, odoje išgraviruotas Vytis; du Vilniaus vaizdeliai tapyti ant medžio gabalėliu; molinis švilpukas; lietuviškos vėlevėlės gabalėlis; net lietuviškos kariškos uniformas saga. Visą tą ji, būdama nelietuvė, išsaugojo 50 metų. Ar tai ne pavyzdys mums?

Sugrįžo kun. A. Svarinskas

Į Lietuvą iš Vakarų pasaulio sugrįžo kun. Alfonsas Svarinskas, ansčiau trečdalį savo gyvenimo praleidęs sovietų lageriuose.

Birželio 26 d. kun. A. Svarinskas papasakojo žurnalistams apie savo keliones po svečias šalis nuo 1987 m. liepos mėnesio, kada jis buvo priverstas apleisti Lietuvą. Į korespondento klausimą, ar sugrįžo visam laikui, jis pasakė:

— Aš manau — jeigu tik vėl neišveš kas iš Lietuvos... Atvažiavau su mintim likti čia, dirbti Lietuvos naudai.

Kun. A. Svarinskas atvažiavo per Lenkiją. Prie Lazdijų jį sutiko rusų kareiviai ir nenorėjo praleisti. Skambino į Vilnių. Jam teko laukti 2 valandas 45 minutes, bet pagaliau praleido. Pirmiausia užsuko pas Lazdijų kleboną.

Po pasikalbėjimų su spaudos, radio ir TV atstovais MP K.D. Prunskienė šokėjų tarpe Nuotraukos: *ELR*

Šiupinys Melbourno Lietuvių Namuose

Kas iš Melbourno lietuvių buvo išsiilgęs pamatyti scenoje ką nors naujo, įdomaus ir gaivinančio, tas tikrai visa tai surado atsilankęs į ALB Krašto Tarybos suruoštą „Šiupinį", kuris įvyko š.m. liepos 22d., sekmadienį, 2.30 val. p.p. Lietuvių Namų salėje.

Žmonių prisirinko beveik pilna salė. Pirmiausia scenoje pasirodė „Sutartinė", tai viešnios iš Sydnėjaus: I.Barilienė, J.Burokienė, M.Coxienė, I.Dudaitienė, L.Gaidzionienė, N.Jurkšaitinė, M.Kavaliauskienė, M.Karpavičienė ir „Sutartinės" vadovė E.Šiutz.

Viešnios, išsipuošusios margaspalviais tautiniais rūbais, padainavo dešimt liaudies dainelių, kurių kiekvieną klausytojai palydėjo plojimais.

Iš vietinių meno pajėgų pasirodė R.Baltutytė padeklamuodama A.Vištelitūno „Šviesa" ir Salomėjos Neries „Gyvenimo Giesmė". Abu eilėraščiai turi gilią prasmę, ir deklamuotoja jautriais išsireiškimais sugebėjo perduoti juos klausytojams.

Klausytojų laukiamas ir visada džiaugsmingai scenoje sutinkamas solistas Jurgis Rubas padainavo tris dainas: "Žalioj lankoj" muz. M.Petrausko, „Senbernio daina" muz. L.Povilaičio ir „Mieli bičiuliai" muz. J.Gaižausko.

Kelionė į Australiją ir kitas ištraukas iš Pulgio Andriušio pasakitė V.Bosikis, sukeldamas daug juoko salėje.

M.Anučiauskienė pianinu paskambino F.Schuberto Impromtu Nr. 2. E. Šidlauskas paskaitė ištrauką iš savo kūrybos „Megpaitis". Tuo ir baigėsi pirmoji dalis.

Antroje šiupinio dalyje vėl klausėmės „Sutartinių". kurios trumpomis, bet jautriomis dainelėmis, mintimis nunešė mus į ten, kur likosi mūsų jaunystė ..

Alisa Baltrukonienė padeklamavo istorinę legendą „Lizdeika". Geelongiškė G. Pranauskienė solo padainavo liaudies dainą „Vai linksmai plaukia". J. Mulevičienė padeklamavo R.Kiplingo „Jei ..." V. Balnionienė padeklamavo A.Gustaičio „Pinigai".

Programos pabaigai mūsų kaimynai, Geelongo Dainos Mylėtojai: E.Meižienė, E.Stuikevičienė, R.Skerienė, A.Uldrikienė, C.Vaičekauskienė, P.Vaičekauskas, O.Schrederis, A.Obeliūnas, M.Kymantas, S.Šutas su vadove G.Pranauskiene padainavo: „Per Klausučių ulytėlę", „Tėviškė" ir liaudies dainą „Molinis uzbonas".

Pranešėjai: Andrius Vaitiekūnas ir Loreta Čižauskaitė. Svečiai, programos atlikėjai buvo apdovanoti gėlėmis ir pakviesti į Bendruomenės kambarį pasivaišinti kavute ir pasidalinti „Šiupinio" įspudžiais. Lietuviškas ačiū viešnioms ir svečiams, o taip pat ir vietinėms meno pajėgoms už malonę popietę! Dalyvis

Sydnėjaus „Sutartinė" koncerto metu

Tautinių šokių šventė Lietuvoje

Birutė Kymantienė gavo laišką iš draugės Julijos Gutytės, kuri dabar vieši Lietuvoje ir yra dalyvavusi Tautinių Šokių Šventėje. Ji rašo: „Labai smagiai praleidžiu laiką Lietuvoje! Buvau Trakų pilyje, kur dabar remontuojami keli pastatai. Labai įdomu pilyje. Labai patinka Vilniaus miestas ir žadu vėl aplankyti kitais metais! Dalyvavome šokių šventėje, kur šokiai gerai pavyko. Australiečius rodė televizijoje net keletą kartų. Australiečius šokėjus pavadino „Blokados šokėjais", nes tik 6 iš 60 gavo vizas. Negalima žodžiais išreikšti, koks puikus jausmas dalyvauti tokioje šventėje. Didelis džiaugsmas šokti su tūkstančiais tūkstančių lietuvių.... verkiau iš džiaugsmo ...

Adelaidės grupė aplankė Klaipėdą, Palangą, Šiaulius, Kryžių Kalną. Trim dienom apsistojome Nidoje. Nida - tai rojus žemėje! Aš plaukiojau Baltijos jūroje. Buvo taip džiugu ir malonu matyti visur plevėsuojant Lietuvos vėliavą! Laimės visiems!" Julija Gutytė

Ar verta paremti Gorbačiovą?

Romos dienraštis „Il Tempo" paskelbė pasikalbėjimą su garsiuoju politologu, prancūzų žurnalistu Jean Francois Revel. Pokalbio tema: Gorbačiovas ir Sovietų Sąjunga - žvilgsnis į dabartį ir ateitį. Revel'io įsitikinimu Vakarai pervertina Gorbačiovą, į jį sudeda per daug vilčių, klaidingai mano, kad reikia visomis priemonėmis jį paremti ir jam padėti. Jei Gorbačiovo tikslas yra sustiprinti Sovietų Sąjungoje komunizmą ir socializmą, kalbėjo Revel, nematau, kokia iš to galėtų būti nauda Vakaram ir kodėl Vakarai turėtų jam padėti stiprinti komunizmą. Jei, atvirkščiai, Gorbačiovas nori atsikratyti komunizmo, tuo atveju Vakarai privalėtų jį paraginti nesielgti dviprasmiškai: juk Gorbačiovas jau penkerius metus skelbia įvairias reformas, kurių, tačiau, nevykdo, o vos prieš kelias savaites amerikiečių žurnalui „Time" duotame interview, primygtinai pabrėžė, kad yra komunistas ir leninistas. Galbūt Gorbačiovas, toliau kalbėjo Revel, siekia sukurti žmogiškojo veido" komunizmą, kažkokį laisva rinka besiremiantį socializmą. Bet juk tokių sistemų iki šiol dar niekad nepasisekė įgyvendinti ir Vakarai neturi jokio intereso jų paremti. Be to, ir tai svarbiausia, pažymėjo Revel, teoretiškos kalbos apie ateities užmojus neišsprendžia sovietinės imperijos klausimo. Negalima paremti Gorbačiovo, jei ši parama jam padėtų represuoti Lietuvą, Armėniją, Gruziją ar Azerbaidžaną. Tam reikia griežtai pasipriešinti. Revel'io įsitikinimu, Gorbačiovo skelbiamas persitvarkymas yra tapęs kažkokiu tolimu, nepasiekiamu idealu, panašiai kaip ankščiau miražu buvo komunizmas. Ir komunizmas ir persitvarkymas žada kažkokią šviesią ateitį, laimingą rytojų, kuris niekada nepasirodo. O gyvenimo tikrovė yra katastrofiška. Tai liudija kasdieninis gyvenimas. Taigi, prieš teikiant pagalbą Gorbačiovui reikia giliai ir vispusiškai padėtį išnagrinėti.

LRTV

Pabaltijo valstybės ir saugumo konferencija

Užsienio spaudos agentūros praneša, kad trys Pabaltijo respublikos - Lietuva, Latvija ir Estija paprašė stebėtojų statuso Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje. Prašymas išreikštas laiške, kurį Estijos užsienio reikalų ministras, taip pat Lietuvos ir Latvijos užsienio reikalų ministrų vardu, pasiuntė Austrijos sotinėje Vienoje šiomis dienomis vykstančio Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos parengiamojo susitikimo dalyviam. Konferencija įvyks šių metų pabaigoje Paryžiuje. Estijos ministro laiškas buvo išdalintas parengiamąjame susitikime dalyvaujančiom delegacijom, atstovaujančiom visiem Europos kraštam, išskyrus Albaniją, ir Jungtinėm Amerikos Valstybėm bei Kanadai. Estijos ministras laiške, tarp kita ko, pažymi, kad trijų Pabaltijo respublikų prašymas gauti stebėtojų statusą Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje, neprieštarauja nė sovietinei Konstitucijai, skelbiančiai respublikų teisę besąlyginiai ir be išankstinio pranešimo išstoti iš Sovietų Sąjungos.

Tuo tarpu Vašingtone Amerikos Kongreso Helsinkio komisijoje buvo pravesti aplausinėjimai apie tai, kuriomis aplinkybėmis Europos saugumo ir bendradarbiavimo konfreencija Kopenhagoje šių metų birželio mėnesį atmetė Lietuvos, Latvijos ir Estijos prašymus gauti konferencijoje stebėtojų teises. Į dviejų senatorių klausimus atsakinėjo amerikiečių delegacijos Kopenhagoje vadovas ambasadorius Kampelman ir du delegacijos nariai. Ambasadorius Kampelman išsamiai paaiškino Pabaltijo kraštų stebėtojų statuso istoriją, pasakė, kad tuo klausimu buvo gavęs pirmininko Landsbergio ir Pabaltijo užsienio reikalų ministrų prašymus, kad pasiūlęs laiškus su prašymais išdalinti konferencijos dalyviam, kas ir buvo padaryta nepaisant sovietų delegacijos priešinimosi. Tuomet sovietai oficialiai pranešė konferencijos sekretorijatui, kad yra priešingi stebėtojų statuso suteikimui Pabaltijo kraštam. Ambasadorius pastebėjo, kad kiekvienu atveju buvo aišku, kad ne visi konferencijos dalyviai pritars stebėtojų statuso suteikimui Pabaltijo kraštam, nors kai kurie konferencijos delgatai, kaip, pavyzdžiui, Skandinavijos kraštų atstovai, išreiškė viltį, kad kai saugumo ir bendradarbiavimo konferencija 1991-ais metais susirinks Maskvoje, trys Pabaltijo šalys jau bus pilnateisės Helsinkio proceso narės.

LRTV

Lietuva Australų spaudoje

„The Australian" dienraštis antrašte per 6 skiltis praneša: „Lietuva ruošiasi sunkiems debatams sutarčiai su Maskva". Lietuvos Aukščiausioji Taryba ruošia sutarties dokumentą, kuriuo nori vesti derybas dėl ateities nepriklausomų Pabaltijo valstybių ir Sovietų Sąjungos. Debatai žada būti sunkūs. Pagrindiniai tautininkai bandys su Maskva sudaryti kiek galima silpnesius ryšius pagal pasiūlytą sutartį, kai tuo tarpu nuosaikesnieji argumentuos, kad visiškas atsiskyrimas gali vesti į ekonominį chaosą. Tikimasi, kad tas pavojus galėtų būtu sumažintas atskiru paktu su Rusijos Federacija. Derybų komisija jau sudaryta, kuriai vadovauja prezidento Dr. Landsbergio pavaduotojas Česlovas Stankevičius..

Derybų pagrindinis klausimas trijų Pabaltijų valstybių su Maskva bus politinė teisė vietinių rusų ir lenkų kurie pasirinks išlaikyti ir sovietų pilietybę. Tokių dauguma nori savos rūšies išlaikyti dvigubą pilietybę, apsaugai išlaikant sovietinę pilietybę. Tokią idėją griežtų pažiūrų pabaltiečių atmeta.

Kai debatai prasideda, pasimato dvi kryptys: vientinių rusų opozicija yra silpna politinei neprilausomybei, o Maskvos politika absoliučia jėga sulaikyti ekonominę nepriklausomybę.

Kitas faktorius yra sovietų bankų kontrolė. Lietuvos AT-ba paskutinėm dviem savaitėm turėjo karštus debatus dėl ekonominių ryšių su Maskva ir atstovų diskusijos paruošti sekančių metų biudžetą.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Šv.Mergelės Marijos Ėmimas į Dangų - žolinė, Australijoje nėra privaloma šventė, ją minėsime lietuviškomis pamaldomis rugpjūčio 19 d., sekmadienį. Katalikai tiki, kad mirusios Marijos kūnas neliko kape. Jis buvo sudvasintas ir paimtas į dangų, kaip ankščiau Kristaus.

Australijos vyskupai rugpjūčio mėnesį skelbia Katalikiškos Spaudos mėnesiu, kad visi tikintieji skaitytų ir remtų savo katalikišką laikraštį. Taip ir mūsų ALK Federacijos Valdyba šį mėnesį kviečia paramai „Tėviškės Aidams". Melbourne prieš lietuviškas pamaldas prie bažnyčios aukas priima Federacijos valdybos nariai: paremkime kiek kas išgalime!

Geelonge lietuviškos pamaldos rugpjūčio 19d. sekmadienį St.Johns bažnyčioje 9.30 val.

Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos metinė šventė įvyks rugpjūčio 18d. (šeštadienį) Melbourno Lietuvių namuose. Šv.Mišios bus aukojamos Kankinių koplyčioje 2 val. p.p. Po pamaldų bus pietūs, kur yra kviečiamos visos narės su savo vyrais. Apie dalyvavimą prašome pranešti Valdybos narėms. MLKM D-jos Valdyba.

Juozas Keblys - ALK Federacijos Parengimų vadovas, turėjo operaciją Eppworth ligoninėje Richmonde. Ligonis jau sveiksta.

Servacijus Šabrinskas, Moe lietuviškų pamaldų Maršalka, turėjo operaciją Melbourne, The Avenue ligoninėje, Windsor. Šią savaitę tikisi jau grįžti į namus, Moe.

Aukos Australijos Lietuvių Fondui

A.A. J.Sedlioriui Geelonge mirus, vietoj gėlių aukojo: po $20 Geelongo Apylinkės Valdyba (410), O.E.Schrederiai (224), C.Vaičekauskienė(95), $10 A.Obeliūnas (865). Ačiū už aukas, Vincas Ališauskas, AL Fondo iždininkas.

AUKOS

Lietuvos Šaulių Sąjungai Kaune, aukojo Geelongo lietuviai: $50 St.Šutas jun., po $20 Pr.Banza, E.Milkeraitienė, S.Ramanauskas šaulys, Al.Žilinskas, po $10 V.Cerakavičius, M.Kymantas, *O.Schrederis*, Vladas Stuikevičius, Pr.Vaičekauskas, Č.Volodka, po ¢5 A.Baltrūnas, V.Braželis, R.Buržinskas, A.Jakubauskas, Vytautas Palavikas iš Ballarato, R.Skerienė, St.Šutas senj., A.Veičys, $4 J.Manikauskas, po $2 V.Aukštiejus, E.Meižienė, P.Papreckas, P.Pranauskas, J.Skerytė. Aukas surinko Ema Lipčienė. Viso suaukota $244. Ačiū visiem aukotojam!

„Tėviškės Aidams"

aukotojų sąrašas per liepos mėn. 1990m. A.A. V.Grigonio palikimas $167.35. LKVS-gos Ramovė Melbourne $50. Po $15 aukojo: B.S.Augustavičiai, A.Gudas, po $10 Mrs.J.Palavikas, Ign.Vateikis, po $5 Mrs. O.Baranauskas, Mrs.E.Dainutis, K. Garalevičius, J.Pukas, Mrs.U.Reinartienė ir Mrs. A.Survilienė.

Visi pamineti asmenys yra pilnai užsimokėję prenumeratas ir paminėtos sumos yra auka laikraščiui. ALK Federacijos valdyba nuoširdžiai dėkoja „Tėviškės Aidų" rėmėjams už paramą!

„T.A." Administracija

Lietuvių Melbourno Klubo Valdyba

Praneša klubo nariam, kad šių metų rugsėjo 29d. 1 val. p.p., Lietuvių namuose šaukimas metinis *narių susirinkimas su sekančia* darbotvarke: 1) MLK Vald. pirmininko pranešimas; 2) Auditoriaus pranešimo apsvarstymas; 3) Paskelbimas Valdybos narių rinkimo rezultatų; 4) Klausimai ir sumanymai.

MLK Valdyba praneša, kad kadencija baigiasti V. Bosikio, R. Mickaus, M. Žiogienės ir A. Rukšėnas pasitraukia iš savo pareigų dėl sveikatos priežaščių. Taigi reiks išrinkti 4 valdybos narius. Kandidatų pasiūlymo formularai gaunami sekmadieniais MLK bare. Juos reikia užpildyti ir grąžinti MLK Valdybai iki š.m. rugpiūčio 15 dienos. Nariai gaus paštu balsavimo korteles, kurias užpildę privalės įteikti iki š.m. rugsėjo 9 dienos.

MLK Valdyba

PERTHAS

Perth'o Ramovėnų Skyriaus Pranešimas

Ramovėnų Skyriaus Valdyba praneša, kad yra šaukiamas visuotinis skyriaus narių metinis susirinkimas, kuris įvyks rugsėjo mėn. 9 d. 4 val. tuoj po Tautos šventės minėjimo Lietuvių Namų salėje.

Skyriaus narių dalyvavimas būtinas ir skaitlingas dėl svarbių klausimų ir veiklos nutarimo. Programą bus paskelbta pačiam susirinkime.

Ramovėnų Skyriaus Valdyba

Aukos

Perthas - „Parama Lietuvai" aukojo: $2500 G. ir P.Patupiai, $2000 Prof. dr. Z.Budrikis, po $1000 D. ir L.Dresheriai (Northam) ir A. ir B.Kateivos, po $500 M.Lingienė ir Siebertų šeima, po $200 J.Babarskas, A. ir E.Čižeikos, J.Čyžas, ir A. ir Z.Meliauskai, $175 Apylinkės valdybos ruoštos loterijos pelnas; po $150 A.Dzemionas ir Karabevičių šeima, $110 Kalinauskų šeima, po *$100 B.Butkys, L.Cranston-Gustaitė*, E.Ditmanienė, B.Francaitė, F.Gustienė, J. ir E.Jaudegiai, P. ir A.Kiškiai (Davis), A.Klimaitis (sen.), J. ir O.Laurinavičiai, P.Pakalniškis (abu Mandurah), A. ir P.Pudimaičiai, B. ir A.Steckiai ir S.Žilinskienė, po $50 L.Kiškytė(Davis), J. ir M.Krupavičiai, V.Šumskas, R. ir S.Valiukėnai ir B.Williams-Pakalniškytė (Madurah); $10 A.Dixon-Paščekaitė (Esperance). Už aukas Lietuvai nuoširdžiai dėkojama. J.Čyžas, Aukų rinkėjas Perth'e.

Pavergtų Tautų savaitė Amerikoje

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Bush'as pažadėjo tvirtai paremti trijų Pabaltijo respublikų - Lietuvos, Latvijos ir Estijos vedamą kovą už valstybinės nepriklausomybės atkūrimą. Kalbėdamas Baltųjų Rūmų sode įvykusiose iškilmėse, kurių metu buvo paskelbta kasmetinė Pavergtų Tautų savaitė, prezidentas Bush'as parodė susirinkusiem svečiam jau sugriautos Berlyno mūro sienos ir buvusios spygliuotų vielų užtvaros Austrijos ir Vengrijos pasienyje *fragmentus ir pasakė: šie du* tironijos simboliai niekuomet neprivalo būti pamiršti. Šiandien mes džiaugiamės, kad kai kurios tautos jau yra atgavusios laisvę, pažymėjo prezidentas, tačiau drauge prisimename ir tas tautas, kurios dar nėra laisvos. Šiandien, tęsė prezidentas Bush'as, noriu ypatingu būdu prisiminti latvių, estų ir lietuvių tautas, jom dar kartą patvirtinti, kad mes remiam jų ilgametę kovą už tautinį apsisprendimą. Kelias į šį tikslą nebus lengvas, pasakė prezidentas, bet jau dabar galime drauge su pabaltiečiais viltingai žvelgti į ateitį, laukti dienos, kai išsipildys jų svajonė. Prezidentas Bush'as šia proga prisiminė ir kitas dar laisvės neturinčias tautas, ypač kinus, kurių laisvės troškimas prieš vienerius metus buvo nuslopintas Tienanmen aikštėje.

Pavergtų Tautų savaitės paskelbimo iškilmėse, Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone, be prezidento Bush'o dalyvavo ir viceprezidentas Quayle bei keli šimtai kviestinių svečių, tarp jų apie dvidešimt išeivijos lietuvių - Amerikos lietuvių tarybos, Lietuvių bendruomenės, Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo *komiteto atstovai ir kiti. Jie turėjo* progos pasikalbėti su prezidentu ir viceprezidentu. Lietuvių informacijos centro Vašingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas paprašė prezidentą paremti Kongreso svarstomas rezoliucijas, kuriomis siūloma Lietuvai suteikti dešimties milijonų vertės humanitarinę pagalbą. Prezidentas atsakė, kad, galbūt, bus galima tai padaryti. Kaip kiekvienais metais, prezidentas Bush'as paskelbė specialią proklamaciją Pavergtų Tautų savaitės proga, joje kviečia amerikiečius prisiminti dar laisvės neturinčias tautas ir visokeriopai paremti jų pastangas laisvę atgauti.

LRTV

Australijos Lietuvių Dienos

MELBOURNE 1990 AUSTRALIA

ALD Informacijos komisija praneša Naujų Metų baliumi baigsime XVI-tąsias Australijos Lietuvių Dienas, kuris įvyks pavilijone Melbourne Show Grounds, netoli miesto centro. Yra *susitarta su jaunimu ir sportininkais*, kad turėsime, taip kaip ir turi būti, tik vieną, bendrą Naujų Metų balių.

Erdvioje patalpoje, kurioje gali tilpti 1500 žmonių, sėdėsime prie apvalių 10ties žmonių stalų. Raginame visus jau dabar susidaryti kartu sėdėti norinčių grupes. Šokiams gros geras orkestras, gausime trijų patiekalų vakarienę, o gėrimus galima atsinešti patiems arba nusipirkti baliaus bare. Turime specialią patalpą saugoti mažus vaikus.

Dar negalime pranešti bilietų kainos, nes vyksta derybos kuriomis norime gauti žemiausią galimą kainą nepakenkiant baliaus lygiui. Stalų užsakymų ir kitais Naujų Metų baliaus reikalais prašome kreiptis į K.Lyniką, 20 Botanic Dr., Doncaster, Vic. 3108. Telefonas (03) 848 5663. **ALD Informacija**

PRANEŠIMAS

MLSK „Varpas" ruošia metinį susirinkimą sekmadienį rugpjūčio 26 d. 2.30 val. p.p. Lietuvių Namuose. Kviečiame visus sportininkus, narius ir svečius atsilankyti. **„Varpas" Valdyba**

Melbourne Sporto Šventė

40-ta Sporto Šventė įvyks Melbourne gruodžio mėn. 27-31 dienomis 1990 m. Sportininkai bus registruojami gruodžio 26 d.

Numatytos sporto šakos yra: krepšinis, tinklinis, golfas, lauko tenisas, plaukimas, bilijardai, stalo tenisas, skvašas ir šachmatai. MLSK „Varpas" kviečia visus dalyvauti bet kuriai sporto šakai šioje šventėje.

Melbourne, interesuoti asmenys gali dalyvauti MLSK „Varpo" metiniam susirinkime rugpjūčio 26 d., gali pranešti klubo pirmininkui Rimui Mickui (tel. 458 1840-namu, 612 4232-darbo) arba užpildyti registravimo lapus, kurie bus laikomi prie baro Lietuvių Namuose.

Susidomėję sportininkai kituose Australijos miestose prašome kreiptis į savo sporto klubus. „Varpas" valdyba dar ieško žmonių Melbourne, kurie galėtų kaip nors padėti per 40-tą Sporto Šventę. Interesuoti, prašau kreiptis pas R.Mickų.

MLSK „Varpas" Valdyba

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDĄ

nes jo tikslas yra:- Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas AUSTRALIJOJ. Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.
Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:
P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051
A.L. Fondo Valdyba.

SPORTO NAUJIENOS

Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjunga

Birželio mėnesio „M.P." laidoje tilpo Leono Baltrūno straipsnis „Sportuokime" ir liepos mėn. Antano Laukaičio straipsnis „Jau laikas nubusti" ALFAS V-ba dėkoja jiems už labai laiku išreikštą susirūpinimą mūsų sporto klubų veikla ir raginimą kaip galima greičiau ją suaktyvinti ir pradėti rimtai ruoštis *40-tai* sporto šventei Melbourne šių metų pabaigoje ir IV -tose pasaulio lietuvių žaidynėse 1991 metais Lietuvoje. Mes nekartosime tuose straipsnuose iškeltas mintis, bet bandysime suteikti šiek tiek informacijų, kiek jų mes šiuo laiku turime.

Melbourne sporto klubo „Varpas" pirmininkas Rimas Mickus praneša, kad jubiliejinei 40-tai sporto šventei Melbourne, kuri įvyks kartu su Lietuvių Dienomis šių metų gale, pasiruošimai vyksta pilnu tempu. Yra gautas sutikimas naudotis Albert Park stadijonu, kur vyks krepšinio ir tinklinio rungtynės, sporto šventės atidarymas ir uždarymas. Reikės dar kalbėti dėl kainos, nes stadijono administracija užgiedojo $6000 sumą. Arūnas Skimbirauskas sutiko pravesti golfą, kuris įvyks Eastern Golf klube, Doncaster. Lieka rasti vadovus ir vietoves dar kelioms sporto šakoms, bet mes esame tikri, kad visi pasiruošimai bus užbaigti gerokai prieš sporto šventės pradžią.

Trečių pasaulio lietuvių žaidynių metu Adelaidėje į 40-tą sporto šventę Melbourne, buvo pakviesti Šiaurės Amerikos ir Lietuvos sportininkai. Iki šiol iš SALFAS dar negavome oficialaus atsakymo, bet iš privačių laiškų atrodo, kad jie rimtai ruošiasi į Pasaulio lietuvių žaidynes Lietuvoje ir tam taupo kiekvieną dolerį, taigi jų dalyvavimas yra abejotinas. Kas liečia Lietuvos sportininkų dalyvavimą ir pasaulio lietuvių *žaidynes Lietuvoje*, ALFAS valdyba turi labai mažai žinių. Birželio mėnesio pabaigoje įvykusiame sporto atstovų suvažiavime Vilniuje, Australijos sportininkus atstovauti buvo sutikęs Antanas Laukaitis, bet jam negalint į Lietuvą įvažiuoti, paskutinemis dienomis mus atstovauti sutiko „Mūsų Pastogės" redaktorius V. Augustavičius. Tikimės, kad jis sugrįžęs į Australiją, patieks išsamų pranešimą spaudoje ir atsakys į mums visiems rūpimus klausimus.

Iki IV-tų pasaulio lietuvių žaidynių beliko tik vieni metai ir ateina laikas pradėti tai išvykai rimai ruoštis. Iki šiolei atrodo tik Sydnėjaus „Kovas" pradėjo rinkti lėšas ir dalyvių registraciją. ALFAS valdyba prašo visus kitus Australijos sporto klubus pradėti dalyvių registraciją užpildant specialias ankietas, kurios buvo visiems klubams išsiuntinėtos š. m. vasario mėn. ir jas atsiųsti kaip galima greičiau ALFAS Valdybai, nes mes turėsime duoti duomenų kokiose sporto šakose ir kiek žmoniu ar komandų dalyvaus šiose žaidynėse, tų žaidynių rengėjams. *Pavieniai sportininkai ar svečiai, tas* ankietas gali guti kreipdamiesi į ALFAS Valdybos sekretoriu, A. Kesminą 24 Russell Street, Ivanhoe, 3079, tel. (03) 49 2189. ALFAS Valdyba prisidės prie lėšų telkimo, bet taip pat prašo visus sporto klubus pradėti išvykos vajų, nes ši kelionė į Lietuvą iš kiekvieno sportininko pareikalaus nemažai išlaidų. Taip pat jau laikas važiuojantiems pradėti rūpintis Australijos pasais.

Kiek neoficialiai teko girdėti iš Sydnėjaus vyksta apie 50, *Melbourno ir Adelaidės po 20 ir iš* kitų klubų gal būt dar sakysim 30, taigi iš viso apie 120 Australijos sportininkų ir svečių. Gana opų klausimą ar mes į Lietuvą važiuosim kaip Australijos lietuviai ar kaip Sydnėjo „Kovas", Melbourno „Varpas" ar Adelaidės „Vytis" ir t.t. galutinai teks nuspręsti Sporto klubų atstovų posėdyje sporto šventės metu šių metų pabaigoje, *Melbourne.*

ALFAS Valdyba

Į kaimą atėjo svetimi

(tęsinys iš Nr. 29)

Lavonus sukrovus į vežimus, vilkstinė be kelio aplinkui, bijodama miškinių užpuolimo, *tiesiog per laukus pasuko Joniškio* link. Senoji Norušaitienė persižegnojo ir sėdo vešiman greta numirėlių, o jaunoji Steponaičių merga pėsčia vis bėgo. „Sėsk, vaikeli, ne kumeliukas, neprilaigysi", - pratarė senoji.

Nakties tamsoj keturių vežikų apraudoti kaimo vyrai pasiekė Joniškį. Vežimai su jų lavonais sustojo valsčiaus kieme. Važnyčiotojus uždarė, vėliau kvotė, o priešpiet jiems paliepė atgabentuosius turgaus aikštėje išguldyti. Ant grindinio aštuoniolika vyrų eilėn sudėjo: jauniausiam Gediminui Sakalauskui ėjo septyniolikti, iš po nakties neliko Indiulio atmestos rankos piršto su vestuviniu žiedu ...

„Kai paleido, mes kaip išprotėję lėkėm ratais kruvinais kuo greičiau iš to pragaro", - prisimena šiandien vienintelė gyva iš keturių važnyčiotojų.

O pas grįžusius ėjo žuvusiųjų artimieji, klausė, guodėsi, maldavo neišduoti. Katilienė, iš skausmo paklaikusi, netekusi abiejų sūnų, prašė nesakyti, kad josios vaikai tarp nužudytųjų buvę...

Ne visus žuvusius ir savi atpažino, „sutraukti į angli", o artimieji nekalbėjo, sūnaus ar brolio netekę. Tylėjo. Štai vienas, visas ugnies sumaitotas, neatpažįstamas, bet asmens dokumentai, laikyti prie širdies, jos krauju permirkę, nesudegė. Juose perskaityta pavardė - nuosprendis visai giminei aiškus. Daugelio motinų, tėvų, brolių, seserų, žmonų, vaikų laukė ta pati dalia. 1949-aisiais praktiškai visi „teisti" dešimčia, aštuoneriais metais Sibiro lageriuose...

Kiek laiko, suguldyti gėdos aikštėn prabuvo gasčiūniečiai, sunku pasakyti. Neįsiminė, o kas kareivišku batu spardė: „Taip visiems bus", kas ankstų rytą pakirdęs, pasiramsčiuodamas lazda skubėjo šunų vaikyti: „Vis tiek aš savo atgyvenau", - pamena. Gal po savaitės buvo surinkta vyrų komanda ir pasiųsta Viganių miškelyje duobės kasti. Darbą stebėjusieji pareigūnai liepė „ne mest, bet gražiai dėti", nes kitaip netilps. Pasakoja, jog įsakė ir iš šalia esančios balos vandenį ant numirėlių nuleisti ...

Norėjosi, kad kuo greičiau dingtų pėdsakai, bet dar ilgai toje vietoje iš po nakties sužysdavo gėlės...

Aš matau, kaip per tavo skruostą ritasi ašara ... lėtai lėtai. Keturiasdešimt metų ji taip - lėtai, lėtai ... širdyje palikdama amžina gėla įsivagojusią dryžę...

Laikas gydo, bet ne ...

Vis sopa, vis maudžia ... kur jis, *mano žmogus?* Paniekintas ir sutryptas, priešo pastumtas ir draugo apspjautas, pažinęs alpų draugystės jausmą ir užsimaugtas artimo išdavystės kilpa, užnertos choleros pavidalu tolimoj žemėj, siaubo konclagery, ir po keturiasdešimt metų jų visų - žudžiusių ir gelbėjusių - išteisintas, kuris jis?

Jis sugrįžta ramiais vakarais, ir atmintis, kaip tas nepailstantis Sizifas, nuolatos ridena akmenį-prisiminimą, praeitį... Kaip tu paskutinį kartą atsisukai, kaip kalėdoms ryšulėlį, kalėjiman nešamą, sudėjai ... Neliko žmogaus, tik tas akmuo prisiminimas, slegiantis, sunkus širdį dusina, bet prabilti, bijaisi, baukštu. Todėl kreipiuosi į visus, kam žinoma, kas matė ar dalyvavo šioje tragedijoje, netylėkite. Koks Sibiras baisus, jų nebeturi būti. Liudininkai gali padėti atskleisti visą tiesą, susakyti visus mums nežinomus faktus, deja, kalbėjimas puse lūpų nepadės. Sunku rasti ir tuos žmones, kurie gyvi, bet per tas pokario sumaištis pasimetę prapuolė Lietuvos platybėse, o gali jie daug ką *papasakoti. Atsiliepkite!*

Nesinešiokime tų akmenų prisiminimų. Paimkim kiekvienas savo skausmą ir pilku akmeniu lauko aikštėje numeskime. Tegul akmenys, o ne sumaitoti „neatpažinti" lavonai guli, tegul auga akmeninė krūva. Lai ji primena kiekvieno mūsų netektį, sopulį, kokia ji bebūtų, susigrąžinkime atmintį. Įvardinkime tuos akmenis, nes niekas negalėjo kol kas pasakyti, kiek tų žuvusių gasčiūniečių buvo: dvidešimt trys, dvidešimt penki ar ... kiek? Todėl dėdama po akmenį ant ateities grindinio tariu vardindama: Gediminas Sakalauskas, Mečislovas Vainauskas, Juozas Gabrys, Stasys Jurgelis, Klemas Dikšas, Stasys Dikšas, Steponas Indriulis, Alfonsas Valančius, Bronius Katilius, Vincas Katilius, Ignas Pilka, Kazys Paliulis, Rumbauskas, Braziulis, Malinauskas, Dabrikas, Dryžės žentas iš Želčių, ir tai ne visi.

Elona Janulytė

PAIEŠKOJIMAS

Elena Gajauskienė ieško savo brolio Petro Zalecko, kuris jos nuomone gyvena Australijoje.

Jos adresas: Elena Gajauskienė, Šiauliai, Architektų 42/10, Lietuva.

Nauja A.L.B. Brisbanės Apylinkės Valdyba

Valdyba pasiskirstė parei gomis sekančiai:

1. Pirmininkas Anicetas Perminas 14 Selsey St. Runcorn 4113 tel.07.3452473
2. Vice-Pirmininkas Petras Zabukas 159 Blunder Rd. Oxley, 4075 tel.07.3723734
3. Vice-Pirmininkas/antras Vladas Musteikis,12 Graceville Ave. Graceville 4075 tel.07.3791106
4. Sekretorius Mikas Rudys, 23 Middle St. Highgate, 4104 tel.07.8447344
5. Iždininkas Balys Malinauskas, 2 O'Connell Place, Red Hill, 4059 tel.07.3697454
6. Meno ir Parengimo Vadovė Elena Klimienė, 29 Lemore St. Boondall, 4084 tel.07.2653075
7. Meno Vadovės Padėjėja Monika Stankūnaitė, 270 Thynne Rd., Belmore Heights, 4171 tel.07.3996709
8. Parengimų Vadovės Padėjėja Gėnė Ralph-Žygytė, 335 Musgrave Rd. Cooppers Plain,4108 tel.07.2776008

Revizijos Komisijos Sąstatas

1. Juozas Kiškunas, 27 Evans St. Wawell Heights, 4012 tel. 07.2663870
2. Robertas Pomeringas,47 Grantson St., Windsor, 4030 tel. 07.8573180

Garbės Teismo Sąstatas

1. Kun. Dr. Petras Bačinskas, Mery Crest/411 Maint St. Kangaroo Point, 4169, tel. 07.3914197
2. Stasys Einikis, 115 Terrace St. New Farm, 4005 tel.07.3582096

Sydney Mirusieji

Liepos 13d. vėžio li gos pakirstas mirė 82 metų Kazimieras Eirošius, gyvenęs Merrylands priemiestyje. Velionis gimęs Plateliuose Žemaitijoje. Karinę tarnybą atliko 8-tame pėstininkų pulke. Vėliau dirbo Paštų valdyboje. Į Australiją atvyko 1948m. dirbo Australijos Pašte, aktyviai reiškėsi bendruomenės gyvenime, buvo ramovėnas, dainavo „Dainos" chore, dalyvavo politinėse demonstracijose ir visur, kur tik reikėjo balso dėl Lietuvos laisvės.

Po gedulingų pamaldų, kurias atlaikė prel. P. Burkus ir svečias *Kun. Dominic liepos 16d. palydėtas* į Lietuvių sekcijos kapines. Kapuose su velioniu atsisveikino ramovėnų vardu A. Vinevičius, Dainos choro ir Pavergtų Tautų komiteto vardu A. Kramilius. Liūdesyje paliko ligota žmona Marija ir augintinė, australiukė Danutė, bei brolis Aleksas su šeima.

Amžino atilsio mirusiam Kazimierui ir užuojauta likusiems artimiesiems.

Liepos 17d. palaidotas 82 metų Jonas Macijauskas, gyvenęs vienas valdiškame bute, Chester Hill priemiestyje, kur buvo rastas miręs prieš kelias dienas.

Religines apeigas atliko kun. P. Martūzas. Palaikai sudeginti Rookwoodo krematoriume.

Miręs taip pat yra vilnietis Bronius Pivariūnas, gyvenęs vienas ir šiuo metu kitų detalių nežinoma. Amžino atilsio mirusiems tautiečiams.

kor.